

POSTANOWIENIE

15 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 15 września 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.R.

przeciwko Redaktorowi Naczelnemu portalu [...]

o nakazanie sprostowania,

na skutek skargi kasacyjnej Redaktora Naczelnego portalu [...]

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny

z 3 lutego 2022 r., I ACa 705/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego pozwanego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W uzupełnionym wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Redaktor Naczelny portalu [...] powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wskazując, że w postępowaniu przed Sądami *meriti* zostały poczynione błędy w procesie stosowania prawa, m.in., że po stronie pozwanej brak jest legitymacji materialnej biernej, ponieważ pozwany „nie jest prasą” w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 1914) i nie był reprezentowany przez odpowiednio umocowanego Redaktora Naczelnego.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 83, z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym znaczeniu – oczywiście uzasadniona.

Wywody wniosku sprowadzały się w istocie do odesłania do zarzutów kasacyjnych zwięźzonego stwierdzeniem, że „zachodzi niewątpliwa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano jednak, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art.

398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Cele te sprawiają, że ocena podstaw (zarzutów) kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i jest warunkowana uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania. Odsyłanie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych w celu umotywowania przyczyn kasacyjnych jest w związku z tym niedopuszczalne i zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uniemożliwiając Sądowi Najwyższemu ocenę przyczyn kasacyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

Niezależnie od tego, należało wskazać, że lakoniczne twierdzenia wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego wyroku – nie pozwalały stwierdzić, że zaskarżony wyrok jest nieprawidłowy, a tym bardziej wadliwy w stopniu oczywistym i widocznym już *prima vista* dla każdego przeciętnego prawnika, jak tego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając raz jeszcze, że Sąd Najwyższy ocenia na tym etapie jedynie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹ i art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[ms]

